NOORD-BRABANDER.

Dicere genium
Quid vetat? HORATIUS.

NUMMER 104 — 'S BOSCH, DONDERDAG 29 AUGUSTUS 1833.

Duitschland.

FRANKFORT, 25 *Augustus.*

Uit Töplitz wordt van den 16 Augustus het volgende geschreven: »Gisteren heeft dan eindelijk de verwachte zamenkomst van Z. M. den Keizer van Oostenrijk met Z. M. den Koning van Pruissen plaats gehad, en wel te Theresienstad, in het huis van den [illegible], waar de Keizer op de Keizerin [illegible] trek [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] te komen stati een venster stonden, bijna een uur lang met elkander in een levendig gesprek waren, dikwijls van stand veranderden en diepen ernst op hun gelaat toonden, dat echter ten laatsten zigtbaar opheldérde, terwijl zij elkander de hand gaven. Daar een gedeelte van het keizerlijke gevolg reeds naar Praag vertrokken was, denkt men, dat de Keizer reeds den 17 aldaar zijnen intogt zal gehouden hebben. Morgen vertrekt de prins *von Metternich* naar zijn famieliegoed. Gisteren avond om zes uur is de Koning van Saksen, op zijne reis naar Praag hier aangekomen. Hij legde dadelijk een bezoek bij den Koning van Pruissen af en vertrok heden morgen om 11 uur naar Praag. Men zegt, dat ook de prins-mederegent van Saksen en prins *Johan* zich derwaarts begeven, en aldaar eenige dagen vertoeven zullen.»

— Men verhaalt, dat het gesprek tusschen hunne Majesteiten den Keizer van Oostenrijk en den Koning van Pruissen gehouden, in de tegenwoordigheid van den prins *von Metternich*, den heer *Ancillon* en andere oostenrijksche en pruissische staatslieden, doch dat geen der vreemde Vorsten of diplomaten, welke te Töplitz zijn, daarbij aanwezig is geweest. Het gesprek heeft twee uren geduurd.

De Koning van Pruissen heeft bij den Keizer het middagmaal gebruikt en beide Monarchen hebben vier uren te zamen doorgebragt.

— De Prins mederegent van Saksen en hoogstdeszelfs gemalin, Prins *Johan*, mede met zijne gemalin, Prins *Albert* van Pruissen *Elisa* van Saksen zijn den 18 en 19 allen naar Praag vertrokken.

— Volgens brieven uit Weenen, van den 22 dezer, is het bezoek van den Koning van Pruissen bij den Keizer te Theresienstad alleen ontsproten uit de begeerte dezer twee oude vrienden, elkander nog eens te zien.

— Men denkt, dat zoo wel de zaken van Portugal, als die van Zwitserland en België een onderwerp van beraadslaging hebben uitgemaakt bij de ministers, welke te Töplitz zijn vereenigd geweest, en bij de zamenkomst, welke de monarchen van Oostenrijk en Pruissen gehad hebben.

Bazel 17 *Augustus.* In de Courant dezer stad vindt men thans een officieel berigt van de gevechten tegen de Liestallers op den 2 en 3 dezer. Volgens hetzelve hebben de laatsten het eerst de vijandelijkheden begonnen en de aan Bazel getrouw gebleevene gemeenten overvallen. Het verlies aan manschappen, door de Bazelsche troepen op den laatsten dag en bij den terugtogt geleden, wordt daarbij niet opgegeven.

Bazel 18 *Augustus.* Op voorstel van den kleinen raad, heeft de groote raad na met 60 tegen 7 stemmen besloten, om afgevaardigden op den Zwitserschen landdag te zenden, en de ontworpene instructien voor deze afgevaardigden goedgekeurd. De raad is tot dit besluit gekomen, doordien de landdag bij de oproeping van Bazel zich thans op het verbondsdistrikt [illegible], waaraan de stad steeds vasthoudt, heeft gegrond. Tot afgevaardigden zijn benoemd de burgemeester *Burckhardt*, de raadsheer *Vischer* en de grootraad *Dr Schmid.*

Zurich 18 *Augustus.* De landdag wordt overstroomd met radicale petitien, waarvan sommige in zeer hevige bewoordingen zijn vervat. Doch de vergadering schijnt tegen de niet onderdrukkelijk gedane bedreigingen eenen waardigen ernst te willen overstellen, en niet van het eene uiterste in het andere te vallen. De gezant van het landschap Bazel heeft zich als verdachtelijk voor ondersteuning van het aanzoek zijner lastgevers, persoonlijk ook de vergadering te verschijnen en op het beproefde voorbeeld der Fransche nationale vertegenwoordiging [illegible] te zijn.

Bazel, 20 *Augustus.* Gisteren is weder eene [illegible] Waadlandsche troepen alhier aangekomen. De last der inkwartiering van de bondgenootschappelijke troepen is zoo groot, dat de bewoners van groote huizen 25 tot 30 man moeten huisvesten en voeden.

De gemeenten van het kanton, die aan de stad getrouw bleven, zijn mede door troepen bezet. De Liestalsche troepen werden ontboden, doch de Liestallers trachtten door landjagers hun gezag staande te houden.

— Het landschap Bazel is nog niet geheel door de bondstroepen bezet. Die bezetting vindt [illegible] tegenstand, zoodat het te vreezen is, dat de Bondscommissarissen van den [illegible] zullen [illegible] De stad Bazel is rustig, en de troepen [illegible] de inkwartiering drukt sterk op de burgers.

— De *Hamb. Börsenhalle* berigt, dat van Cassel [illegible] tijding is ontvangen, dat reeds 22 ratificatien van even zoo vele regeringen, het [illegible] het pruissisch-hessisch tolverbond zijn ingekomen. Uitgezonderd Baden, Nassau en Frankfort zijn de zuid-duitsche staten, als ook het koningrijk Saksen en al de saksische vorstendommen toegetreden.

— Men zal zich herinneren, dat in het parlement, door den heer *Ferguson*, in de maand julij, een voorstel werd gedaan, om den Koning van Engeland bij een adres te verzoeken van den tegenwoordigen toestand van Polen niet te erkennen, als strijdig met de bepalingen van het traktaat van Weenen, en dat lord *Palmerston*, die zich tegen dat voorstel verklaarde, op grond, dat daardoor de vredelievende betrekkingen der overige Mogendheden verstoord konden worden, de beschuldiging niet wederlegd had, die door genoemden redenaar tegen het gedrag van Rusland waren aangevoerd. Thans vindt men in het dagblad van Petersburg een officieel artikel, waarbij breedvoerig betoogd wordt, dat de poolsche constitutie van het jaar 1815 door geene Mogendheid gewaarborgd is geworden, en dus geene het regt heeft, om op hare handhaving aan te dringen; dat die constitutie, welke door Keizer *Alexander* uit vrije beweging aan het koningrijk Polen geschonken is, door de regering der opstandelingen zelve is vernietigd geworden, daar deze den band, door het traktaat van Weenen, tusschen Polen en Rusland aangeknoopt, als verbroken verklaard heeft; dat, na het onderdrukken der rebellen, Keizer *Nicolaas* alleen het regt had te beoordeelen, of het charter van 1815, hersteld of wel vervangen moest worden door eene orde van zaken, die meer aan de ware belangen van Zr. Ms. staten voldeed; dat door het organiek statuut, hetwelk vervolgens in het koningrijk ingevoerd is, geene der bepalingen van het traktaat van Weenen is te kort gedaan, daar krachtens deze nieuwe instellingen het koningrijk Polen onherroepelijk met het russische rijk verbonden blijft, daar het een afgezonderd bestuur heeft, daar de Keizer altijd den titel van tzaar of Koning van Polen voert, en de Polen eene volksvertegenwoordiging en nationale instellingen hebben, die volkomen geschikt zijn voor het politiek bestaan, dat Z. M., na eene zoo smartelijke ondervinding noodig geoordeeld heeft, hun te geven. Eindelijk, dat de verpligtingen bij het weenersch traktaat, betrekkelijk de binnenlandsche inrigting van Polen, door Z. M. op zich genomen, in niets verschillen van die, welke dat zelfde traktaat aan de regeringen van Oostenrijk en Pruissen ten opzigte harer poolsche onderdanen heeft opgelegd, en dat derhalve de Keizer, even zoo min als deze twee Mogendheden, de tusschenkomst van eene vreemde magt in de binnenlandsche zaken van Polen behoeft te dulden.

— Uit Rome schrijft men van den 13 dezer, dat de kroonprins weinige dagen te voren te Napels was aangekomen, waar zich thans ook de hertogin van Berry bevond. De graaf *Ludovico Pallì* was door den koning tot grootmeester van het paleis benoemd. Men had voorts te Rome de komst der hertogin, zich naar Praag begevende, reeds eenen geruimen tijd te gemoet gezien, doch onverwachte zwarigheden hadden deze reis verhinderd.

Engeland.

LONDEN, 15 *Augustus.*

Het officieel dagblad van Madrid bevat tijdingen, die hoogstens niet verder gaande dan tot den 9 augustus, en die doen dat *Miguels* troepen bemagtigd der forten van de stad Castromarin bevestigende. De brieven uit Lissabon van den 9 stellen de hoofdstad voor, als door een diep bedolven zijnde in eene staat van doffe beroering liggende. Het terug zenden van den

panselijken Nuncius is het onderwerp der scherpe gispende aanmerkingen. «Wat ook,» zegt opgemeld dagblad «het verschil der staatkundige meenigen zijn moge, in een roomsch land is het niet geoorloofd aan de Kerk of hare dienaren eene vijandelijke hand te slaan, zonder gevaar te loopen den grond onder zich te voelen beven, en de grondslagen der maatschappelijke orde zich te zien ontwrichten.»

Voegt men daarbij de zorgvuldigheid, met welke het gouvernement het getal van deszelfs deserteurs, den aanwas van Don-*Miguel's* troepen en de tijdingen uit de Algarven verbergt, zal men zich niet meer verwonderen over den angst en de vrees, door welke het regeringsbestuur van den hertog van Braganza wordt gekenteld.

De jongste tijdingen van Oporto, te Madrid ontvangen, gaan slechts tot den 4, de belegerden verwachtten steeds op nieuw te zullen worden aangevallen.

De zaken van Portugal trekken bijna uitsluitend de aandacht van het publiek tot zich. Donderdag ontving men hier berigt, dat een 's lands vaartuig te Falmouth binnen was met tijdingen van den 13 en van Oporto van den 14 dezer maand, volgens welke de maarschalk *Bourmont*, die het beleg van voor Oporto opgebroken had, een corps troepen onder den generaal *Clouet*, naar Santarem gezonden had en zelf naar Lissabon in aantogt was, in welke hoofdstad, op eenen afstand van vijftig mijlen, vijftien dertig duizend Miguellisten stonden; dat de admiraal *Parker* maatregelen nam om de engelsche eigendommen te beschermen en dat men algemeen geloofde, dat niets *Bourmont* beletten kon zich meester van Lissabon te maken.

De maarschalk *Bourmont* is den 7, des avonds, van Oporto vertrokken met twaalf duizend man, waaronder de divisie van den generaal *Clouet*. Men berekent, dat hij 7 of 8 dagen noodig had om geregeld te Santarem aan te komen, en dat hij van daar naar Lissabon op zal trekken, waarschijnlijk langs de linie van den Tajo, op den weg naar Villa Franca, waardoor hij zijne geheele ruiterij op zijnen regtervleugel behoudt. Dien togt zou hij, mits geen tegenstand ontmoetende, in twee dagen kunnen afleggen en zich dus tegen den 18 of 20 voor Lissabon kunnen vertoonen.

Den 13 is te Lissabon een embargo op alle schepen in die haven gelegd. Deswege was nog geene verklaring gedaan, doch het werd ten uitvoer gebragt door het weigeren van verklaringen.

— Te gelijk met de jongste tijdingen uit Portugal, zijn ook verscheidene nommers aangekomen van het regeringsblad, de *Chronica Constitucional* genaamd, hetwelk, na den overgang van Lissabon aan de zijde der grondwetsgezinden, in die hoofdstad wordt uitgegeven. Men vindt daarin een aantal besluiten van don *Pedro*, die zich daarin «Regent van het koningrijk Portugal, Algarve en onderhoorigheden, in naam der Koningin» noemt. Uit een daarvan moet men opmaken, dat don *Pedro* de grondwet van 1826 in Portugal gedeeltelijk hersteld heeft, hebbende bij dat besluit vastgesteld, dat sommige bepalingen dezer grondwet, die de persoonlijke vrijheid betreffen, gedurende den tegenwoordigen staat van oorlog buiten werking zullen blijven. Voorts vindt men daarin den brief van don *Pedro*, van den 28 julij, waarin hij den markies (thans hertog) *de Palmella*, van het aan hem verleend gezag ontslaat, en eindelijk het volgende artikel:

«Gisteren, den 29 julij, ten tien ure des morgens, heeft Z. K. M. zich naar het klooster van St *Vincent* begeven, alwaar de Koningen van Portugal uit het huis van Braganza begraven liggen. Hij heeft daar door zijnen kapellaan eene mis voor de rust der zielen van HH. MM. don *Joao VI* en *Carlota Joaquina* doen zingen. Z. M. heeft menigvuldige tranen gestort op het stoffelijke overblijfsel van zijnen vader, die als slagtoffer van zulk eene vervolging gestorven is, als Z. M. thans is te boven gekomen, en daarna heeft dezelve een door hem beschreven stuk papier aan de graftombe vastgehecht. Daarop stonden de volgende woorden: «De eene zoon heeft u vermoord, de andere zoon zal u wreken.» 29 Julij 1833. Don Pedro.

— Het parlement zal waarschijnlijk tegen het einde van de volgende week door den Koning in persoon geprorogeerd worden.

Kolonel *Evans* heeft gisteren eenige vragen gedaan betrekkelijk de buitenlandsche politiek, waarop door lord *Palmerston* geantwoord is geworden, dat het gouvernement op eene zeer onafhankelijke wijze had gehandeld en dat hij geloofde, dat Frankrijk zulks ook had gedaan; dat het waar was, dat er een traktaat tusschen Rusland en de porte is gesloten, doch de inhoud daarvan hem nog niet officieel ter kennis was gekomen; dat Frankrijk en Engeland niet geprotesteerd hadden tegen het zenden van hulptroepen door Rusland aan de porte, omdat zij vertrouwen hadden op de verzekering, dat die benden na het bereiken van haar doel terug zouden keeren en de uitkomst dit vertrouwen had geregtvaardigd, en eindelijk, dat in augustus de Porte bij Engeland om eene hulp in zeemagt had gevraagd, doch dat de ministers toen begrepen hadden, dat het niet noodig was aan dat verzoek te voldoen.

— De onlangs ontvangene berigten van de west-indische kolonien, van Jamaika, tot 1 julij, en van Demerary, tot 5 julij ll., bevatten de bitterste klagten; maar er moet opgemerkt worden, dat deze klagten op de vooronderstelling gegrond zijn, dat het voornemen des parlements was om de west-indische eigenaren door eene leening van 15,000,000 p. st. schadeloos te stellen. De groote verandering, welke de ministers wijsselijk in hun oorspronkelijk plan gemaakt hebben, door in de plaats van de voorgestelde leening eene *volstrekte donatie* (gift) van 20,000,000 p. st. daar te stellen, plaatst de kwestie in een gansch ander daglicht. Lord *Mulgrave* heeft op Jamaika de volgende proclamatie uitgevaardigd:

«Daar het Z. M. behaagd heeft een plan in overweging te nemen, ten einde het stelsel, waaronder de slavernij thans in deze streken bestaat, te veranderen; en daar het Zr. Ms. verlangen is, de slavenbevolking van dit eiland op zoodanige wijze te bevoordeelen, als met de belangen hunner eigenaren het meest bestaanbaar zou schijnen; en daar het noodzakelijk zou kunnen zijn, de gemoederen der slavenbevolking van dit eiland tegen alle dwaalbegrippen te vrijwaren; en opdat zij mogen overtuigd zijn, dat Zr. Ms. gunstige oogmerken ten hunnen behoeve alleen geregeld worden door 's Konings wenschen voor hun welzijn, en daar alle insubordinatie in het tegenwoordige oogenblik slechts dienen kan om Zr. Ms. oogmerken te vertragen en zoo mogelijk te verijdelen, zoo waardig ik deze mijne proclamatie uit, en vermaan dien ten gevolge alle Zr. Ms. onderdanen op dit eiland tot gehoorzaamheid aan de wetten en tot onderwerping aan de bevelen van al de gevestigde overheden; ik last en bevele Zr. Ms. slavenbevolking van dit eiland, gehoorzaam te zijn aan hunne meesters en aan de respective autoriteiten des eilands. Ik verklaar tevens, dat, wanneer Zr. Ms. gunstige oogmerken, nopens de slaven, tot stand zullen gekomen zijn, zij zich tot mij, als 's Konings vertegenwoordiger, ter zake van alle inlichtingen zullen te wenden hebben; mijne voornaamste zorg zal zijn, al de voorwaarden der veranderingen, in den toestand der slaven, hun duidelijk te verklaren, en intusschen vermaan ik bij deze de eigenaren, de slaven en alle andere bewoners van dit eiland, om zich tegen de voormelde autoriteiten of eenige van Zr. Ms. overigen ondergeschikten geenerlei feitelijkheden of baldadigheden te veroorloven, hen waarschuwende, dat zij zich, bij overtreding hiervan, aan alle de gestrengheid der strafwet zouden blootstellen.

»*Jago de la Vega*, 29 *Juny*. »MULGRAVE.«

Frankrijk.

PARIJS, 24 *Augustus*.

De aandacht der hoofdstad is heden uitsluitend gevestigd op eene zeer onverwachte gebeurtenis, in den avond van gisteren voorgevallen. Een zeker aantal republikeinen, meestal der maatschappij van volksvrienden, hebben, zoo het schijnt, sinds eenigen tijd op nieuw in de wijk van het *Odéon* regelmatig hunne vergaderingen gehouden. Omstreeks elf uren heeft zich en gisteren aan dit lokaal een commissaris van politie, door eenige beambten en een detachement linietroepen vergezeld, aangemeld, hetzelve omsingeld, en den bekenden *Raspail* in hechtenis genomen en naar de prefectuur van politie overgebragt. De overige aanwezigen, waaronder, zoo men zegt, zich twee gedeputeerden der oppositie bevonden, hebben, in weerwil van alle voorzorgen, zich door de vlugt weten te redden. Te gelijker tijd zijn ook in de overige wijken der hoofdstad personen in hechtenis genomen, en tegen anderen dezen morgen mandaten van bewaarneming uitgevaardigd. De aanleiding tot deze buitengewone maatregelen is nog niet bekend, doch men zegt dat het gouvernement op het spoor is gekomen van onderscheidene geheime genootschappen, die sedert lang in den republikeinschen geest werden opgerigt, en aan welker hoofd zich zeer bekende personen hebben geplaatst.

— Men verzekert dat de zaakgelastigde der Nederlanden, de heer *Fabricius*, gisteren aan den minister van buitenlandsche zaken de kopij heeft overhandigd van eene door Z. M. den Koning der Nederlanden aan de kabinetten van Berlijn, Weenen en St. Petersburg geschrevene nota. De inhoud derzelve is niet bekend, doch men wil dat dezelve in ernstige bewoordingen gesteld is.

— Het vertrek van de jonge Koningin van Portugal is volgens de dagbladen op nieuw verschoven, waarschijnlijk ten gevolge der laatst ontvangene tijdingen, die niet zeer gunstig voor de constitutionele zaak moeten luiden.

— De fondsen waren heden (24 dezer) genoteerd: de 5 pCt. kont. en op tijd 104,85; de 3 pCt. kont. en op tijd 76,60; Nap. rent. kont 92,20; op tijd 92,15; Sp. perpet. kont. en op tijd 68 1/4; 3 pCt. kont. 42 3/4; op tijd 42 1/2. Cortes niet genoteerd.

België.

BRUSSEL, 26 *Augustus*.

Gisteren ter gelegenheid van den naamdag der Koningin, hebben de officieren van het garnizoen een bal gegeven, waarop de Koning en Koningin eenige tijd vertoond hebben. De openbare gebouwen en sommige particuliere woningen zijn verlicht geweest, en bij het politie-bestuur heeft men zich thans van het afsteken van vuurpijlen en dergelijke vermaken

— In de zitting der afgevaardigden van vrijdag heeft de heer *Gendebien* zijn voorstel tot in beschuldiging stelling van den heer *Lebeau* ontwikkeld. Hij heeft zich daarbij in eene uitvoerige redenering, niet enkel bepaald tot het punt van aanklagt, de onregtmatige uitlevering van eenen vreemdeling, in strijd met de constitutie, maar voorts ook de onderscheidene gedragingen en gezegden van den minister van justitie, gedurende den tijd dat dezelve aan het bewind geweest is, beoordeeld, en bijzonder de redevoeringen aangehaald, in den boezem van het congres en in de kamer der afgevaardigden bij onderscheidene gelegenheden door denzelven uitgesproken, om daaruit af te leiden dat dezelve zich het vertrouwen van 's lands vertegenwoordigers en der natie had onwaardig gemaakt.

Op de vraag van den president, na de ontwikkeling van het voorstel, of hetzelve ondersteund werd, stonden een twintigtal leden op en werd hetzelve daarop onmiddellijk in overweging genomen. Door den heer *Nothomb* werd, mede in eene uitvoerige redevoering, die bijna twee uren duurde, de aanklagt van den heer *Gendebien* beantwoord; hij vermeef de diensten, die de beschuldigde minister aan den lande bewezen heeft, bragt verscheidene stukken bij tot de zaak betrekkelijk, en poogde voorts het gedrag van den heer *Lebeau*, ten aanzien van het punt van aanklagt, daarmede te regtvaardigen, dat het gouvernement, krachtens de exceptionele wetten behouden bij art. 128 der constitutie, het recht van uitlevering bezat, en ten anderen, omdat de intentien van den minister ten dezen zuiver en vrij van allen blaam waren.

Na de rede van den heer *Nothomb* verlangden vele leden dat de discussien op zaturdag werden hervat, andere wilden onmiddellijk tot de sluiting overgaan; tot het laatste werd, na eene lange en vrij hevige discussie, besloten en eindelijk bij stemming, het voorstel van den heer *Gendebien* verworpen, met eene groote meerderheid van 53 tegen slechts 18 stemmen. De zitting had van 's morgens twaalf tot 's avonds half zeven ure geduurd.

— De *Courier* houdt heden het volgende:

„Luidens eenige berigten, die wij heden ontvangen, bepalen de twee nog te regelen punten, op de Londensche conferentie in de hollandsch-belgische kwestie, zich tot de verdeeling van de schuld en de vaart op de Scheide; het schijnt dat onze gevolmagtigden tot heden hebben volgehouden, zich, ten aanzien dezer belangrijke punten, aan de bij de 24 artikelen gelegde grondslagen te houden. Daar met ons berigt moet sir *Robert Adair*, gedurende de laatste veertien dagen, bestendig zijn het hebben gedaan, om ons gouvernement in deszelfs besluit te doen wankelen en het tot nieuwe concessiën te brengen; maar zijne pogingen zijn vruchteloos geweest. Eergisteren evenwel zijn er nieuwe instructien aan onze gevolmagtigden te Londen gezonden en alhoewel derzelver inhoud voor sir *Robert Adair* verborgen werd gehouden, schijnt deze toch meer te vreden te zijn. Men moet nog hopen dat deze tevredenheid van den engelschen gezant geenen wezenlijken grond heeft, en dat, bij den tegenwoordigen staat van zaken, de eerste instructien onzer ministers, de schuld en de scheldevaart betreffende, niet zullen zijn gewijzigd geworden, naar de begeerte van den ouden diplomaat, voor wien de geheele belgische kwestie zich alleen bepaalt, om te weten, of lord *Palmerston* weldra van dezelve, onverschillig op welke wijze, zal ontslagen raken."

— De *Indépendant* wederspreekt de geruchten dat de heeren *Goblet* en *van de Weyer* te Brussel zouden teruggekeerd zijn, beiden bevinden zich nog te Londen.

— Particuliere brieven uit Londen van dingsdag avondjl. ten 5 ure door buitengewone gelegenheid ontvangen, brengen de navolgende belangrijke tijding mede: De heer *Dedel* heeft maandag avond aan lord *Palmerston* eene mededeeling van het 's Gravenhaagsche kabinet overhandigd, inhoudende de weigering van Koning *Willem* om zelf bij de duitsche bondsvergadering aan te dringen, ter verkrijging van derzelver toestemming tot het schikken der luxemburgsche aangelegenheden, zoo als die bij de 24 artikelen bepaald zijn. Lord *Palmerston* heeft dien ten gevolge den heer *Dedel* geantwoord, dat in dit geval de conferentie, na de prorogatie van het parlement, onbepaald hare werkzaamheden schorsen zoude. (*Courrier Belge.*)

— Het gerucht liep hier gisteren avond, dat er eenige onlustige bewegingen te Aken hadden plaats gehad, waarvan het berigt door bijzondere tijdingen zou aangeklagt zijn. Men wist evenwel de bron niet aan te wijzen, vanwaar dit gerucht herkomstig was.

WET OP DE UITLEVERING,

aangenomen door de Kamer der Vertegenwoordigers.

Art. 1. Het gouvernement zal aan de gouvernementen der vreemde landen, onder den last van wederkeerigheid, elken vreemdeling kunnen uitleveren, welke in staat van beschuldiging gesteld of door de regtbanken der gezegde landen, wegens eene der hierna opgestelde daden, welke op hun grondgebied mogten bedreven zijn, zijn veroordeeld:

1°. Wegens moord, vergiftiging, ondermoord, kindermoord, doodslag, verkrachting;

2°. Wegens brandstichting;

3°. Wegens valschheid in geschrift, daaronder begrepen het namaken van bankbilletten en openbare effecten;

4°. Wegens valsche munten;

5°. Wegens valsche getuigenis;

6°. Wegens diefstal, afzetterij (*escroquerie*), knevelarij, ontvreemding, gepleegd door openbare bewaarders van goederen;

7°. Wegens bedriegelijk bankroet;

2. De uitlevering zal niet worden toegestaan dan op de vertooning van het vonnis of het arrest van veroordeeling of van het arrest van de kamer der in staat van beschuldiging stelling, in het originel of in eene authentieke door het bevoegde gezag afgegevene expeditie, en na het advies van de kamer der, in staat van beschuldiging stelling van het hof van appel, in welks ressort de vreemdeling zal zijn in hechtenis genomen, te hebben ingewonnen.

Het publiek ministerie en de vreemdeling zullen in de raadkamer gehoord worden. Binnen de veertien dagen te dagteekenen van den ontvangst der stukken, zullen zij met het gemotiveerd advies naar den minister van justitie verzonden worden.

3. De vreemdeling zal, op vertooning van een mandaat van vangst, door het bevoegde vreemde gezag, wegens eene der in artikel 1 vermelde daden afgegeven en door de raadkamer der regtbank van eersten aanleg der plaats, waar hij mogt gevonden worden, executoir verklaard, provisioneel in België kunnen in hechtenis genomen worden. Bij de inhechtenisneming is de regter van instructie gemagtigd om volgens de bij art. 87 — 90 van het wetboek van criminele instructie te procederen.

De vreemdeling zal de provisionele vrijheid kunnen eischen in de gevallen dat een Belg dat vermogen geniet en onder dezelfde voorwaarden. De eisch zal aan de raadkamer onderworpen zijn.

De raadkamer zal insgelijks, na den vreemdeling gehoord te hebben, beslissen, of er al dan niet redenen bestaan, om of geheel of gedeeltelijk de papieren en andere in beslag genomene voorwerpen, aan het vreemde gouvernement, hetwelk de uitlevering vordert, over te zenden; zij zal de teruggave der papieren en andere voorwerpen, welke niet regtstreeks aan de aangetijgde daad des beschuldigden verbonden zijn, bevelen.

4. De vreemdeling provisioneel in hechtenis genomen, zal in vrijheid gesteld worden, zoo hij niet binnen de drie maanden geregtelijke kennis (*notification*) van een vonnis van veroordeeling of van een arrest van beschuldiging ontvangt.

5. De uit kracht der tegenwoordige wet gesloten traktaten zullen in het officieele bulletin en in een de hoofdstad des koningrijks uitgegeven wordend dagblad geplaatst worden. Zij zullen niet eerder dan tien dagen na de dagteekening van dat dagblad mogen worden ten uitvoer gelegd.

6. Er zal uitdrukkelijk in deze traktaten bedongen worden, dat de vreemdeling niet zal kunnen vervolgd noch gestraft worden wegens eene staatkundige misdaad, voor de uitlevering begaan, noch wegens eenige daad aan eene dergelijke misdaad verbonden, noch wegens eenige der misdaden of wanbedrijven, bij de tegenwoordige wet niet voorzien. Buiten dat als alle uitlevering, alle provisionele in hechtenis neming verboden.

7. De uitlevering kan geen plaats hebben, indien sedert de aangetijgde daad, de vervolgingen of de veroordeeling, de verjaring der daad of der straf, volgens de wetten van België, verkregen is.

Lasten en bevelen, enz.

Nederlanden.

'sHERTOGENBOSCH, 28 *Augustus.*

Bij besluit van Z. M. zijn tot officieren bij de mobiele militairen van Noord-Brabant benoemd:

1ste afdeeling, — 1ste bataljon,

Tot 1sten luit., *Adrianus Jan van Blydenbergh;*

Tot 2de luit.: *Antonius Wilhelmus Heymans* en *Cipriaanus Lach de Bere.*

2de afdeeling, — 1ste bataljon:

Tot 1sten luit., *C. H. van Zadelhof;*

Tot 2de luit., *Adriaan Schouten*, *Willem Joannes van Hoeg* en *Egerhardus Loomans.*

2de bataljon:

Tot 2de luit., *Gerardus van de Kamp.*

3de bataljon:

Tot 1sten luit., *Ferdinand Felix Joseph Machen.*

3de afdeeling, — 1ste bataljon:

Tot 2de luit., *Gerard Antoni de Geus* en *Petrus Jacobus van Beith.*

2de bataljon:

Tot 1sten luit., *Johannes Adrianus Sprengers;*

Tot 2de luit., *Petrus Josephus Wouters* en *Cornelis Johannes Elemans.*

3de bataljon:

Tot kapitein, *Franciscus Gerardus Bogers.*

— Men vernoemt, dat op eene aan het departement van binnenlandsche zaken gedane vraag, door hetzelve departement te kennen gegeven, dat de met onbepaald verlof naar hunne haardsteden gezondene milicians van de ligtingen van 1826, 1827 en 1828, beschouwd moeten worden als gewone met verlof van

hun korps vertrokken militairen, en dat het houden van inspectien over dezelve een punt van overweging uitmaakt, zullende de daaromtrent te nemen beschikkingen ándér worden kenbaar gemaakt.

Naar men vernomen, zullen voortaan aan alle onder officieren of manschappen van de mobiele schutterij, die krachtens wettelijke bepalingen op ontslag uit den dienst aanspraak hebben verkregen, bewijzen daartoe worden uitgereikt. Gelijke bewijzen zullen worden afgeleverd aan zoodanige onder officieren of manschappen van de mobiele schutterij, die, op grond van de bewijsbare zwangerschap hunner echtgenooten, of als kind of kinderen hebbende verkregen, als ook die, welke wegens ligchaamsgebreken slechts uit den dienst bij de mobiele schutterij worden ontslagen, mitsgaders aan hen, die zich in den dienst hebben doen vervangen. De bedoelde bewijzen zullen behoorlijk en naauwkeurig ingevuld, worden afgegeven door de kommanderende officieren van de bataljons of van de kompagnien artillerie, of wel van de depôts der infanterie, waartoe de belanghebbenden behooren of waarbij zij in subsistentie zijn gesteld. De op voorschreevene wijze uit den dienst ontslagen onder officieren en manschappen, welke behooren tot bataljons der mobiele schutterij en kompagnien artillerie, die bij een der depôts der infanterie in administratie zijn gesteld, zullen op die depôts worden gerigt, terwijl de overigen of dadelijk naar hunne standplaatsen moeten worden terug gezonden.

— De zwitsersche landdag heeft in hare zitting van den 17, het voorstel der commissie over de regeling der bezelsche zaken, genegenaam onverandend, aangenomen. Voorts werd ter tafel gebragt een berigt der beide commissarissen in het kanton Schwitz, vermeldende, dat dit kanton den landamman *Riekli* en den raadsheer *Holdener* tot afgevaardigden bij den landdag had benoemd, en te gelijk aan de kantons Uri en Unterwalden had bericht gegeven, dat hetzelve de Sarner conferentie verwierp, en dat de uitgenoodigde kantons zoude op den 22 dezer in eene algemeene vergadering over hetzelfde onderwerp worden beraadslaagd, na welke beraadslaging, gunstig uitvallende, doch niet eerder, de commissarissen eene verandering der tegenwoordige bezettingstroepen in Swijtz zouden voorslaan. De landdag wordt voorts nog dagelijks met petitien van staatkundige genootschappen overladen, welke meestal in de heftigste en onverdraagzaamste uitdrukkingen op het doordrijven der liberale beginselen aandringen.

Den 17 dezer is ter reede van Swinemunde, in de Oostzee gearriveerd, de russische oorlogs-korvet *Nawarino*, 20 kanonnen en 200 man equipage, welk schip den Turken bij Navarino is ontnomen en toen *Mahmud* heette. Dien dag kwam ook een Pruissische schip *Henriette* uit Rotterdam in oorgenoemde haven voor anker, aan boord hebbende den franschen vice-consul te Stettin, den Heer *Laurence de Lalande*.

Slechts nadergemeld door ons vermeld, dat kort na de aankomst van don Pedro te Lissabon, de Pausselijke Nuntius aldaar, Mgr. Capaccini, die stad verlaten heeft. Thans blijkt, dat dit vertrek geschiedde het gevolg van den vrijen wil van den heiligen geestelijke, maar wel van een uitdrukkelijk bevel van Don Pedro geweest is. De Minister van Buitenlandsche zaken van Don Pedro heeft daarover de beide volgende brieven aan den Kardinaal geschreven, die door de *Chronica Constitucional* van Lissabon zijn medegedeeld:

» *Ministerie van Buitenlandsche zaken te Lissabon, den 29 july* 1833.

» Z. K. M. de hertog van Braganza, Regent in naam der Koningin, zich overtuigd hebbende, dat in deze hoofdstad de grootste verbittering tegen uwe Eminentie heerscht, zoo heeft deze Doorluchtige Vorst, niet willende, dat een Gezant van den Heiligen Vader in de Portugesche Staten aan eenige beleediging blootgesteld was, bevolen, dat men een schip gereed zoude maken, om uwe Eminentie naar de haven van Cadix over te voeren, vanwaar zij derzelver reis kon vervolgen. In allen gevalle zal uwe Eminentie binnen drie dagen moeten vertrekken. Op last van mijnen vorst u daarvan kennis gevende, heb ik de eer enz.

(*geteekend*) CANDIDO JOSÉ XAVIER.«

» *Ministerie van buitenlandsche zaken te Lissabon, den 31 July* 1833.

» Z. K. M. de hertog van Braganza, regent in naam der Koningin, in overweging genomen hebbende de vertoogen van uwe Eminentie ten aanzien van derzelver overscheping naar Genua heeft mij bevolen, haar aan te kondigen, dat er geene zwarigheid bestaat, dat uwe Eminentie, in plaats van gebruik te maken van het aanbod, hetzelk genoemde doorluchtige Vorst u had laten doen van daar door portugesche vervoerd te worden, zich aan boord van de Sardinische brigantijn *Aminta*, kapitein Emmanuel Basso, inscheept. Z. K. M. vergenoegt al verder, dat uwe Eminentie haar vertrek tot maandag den 5 Augustus uitstelt, opdat zij hare goederen met mindere overhaasting kunne doen inpakken; zijnde aan het tolbestuur en aan de bevelhebbers der forten reeds de noodige bevelen gegeven, opdat aan het vervoer dier goederen en aan het vertrek van het schip geenerlei hinderpaal in den weg worde gelegd.

(Get.) *Candido José Xavier.*«

(*Zie het eerste art. onder Londen.*)

STATISTIEK.

In een werk, hoofdzakelijk aan de statistiek gewijd, wordt gevonden de volgende merkwaardige vergelijking van de mannelijke en vrouwelijke geboorten in Europa, die, zoo gezegd wordt, uit een aanmerkelijk aantal geboorten opgemaakt, een vasten grondslag voor de verhouding van het aantal geboorten van beiderlei geslachten kan strekken.

Tegen 100 meisjes, die ter wereld komen, zijn in Rusland 108,91 jongens; in het milanesche 107,61 jongens; in Mecklenburg 107,17; in Frankrijk 106,55; in de nederlanden 106,44; in Brandenburg en Pommeren 106,27; in de beide Sicilien 106,18; in Oostenrijk 106,10; in Silezie en Saksen 106,5; in Pruissen 106,4; in Westfalen en de rijnprovincien 105,86; in Wurtemberg 105,47; in het hertogdom Posen 106,65; in Boheme 105,81; in Groot-Brittanie 104,7; in Zweden 104,62. Het middengetal in Europa was daarentegen 106. Het grootste verschil werd in Rusland en Zweden waargenomen. Deze onderscheiden verhoudingen waren bestendig, wanneer men op den tijd dien men aan het onderzoek had besteed.

PRIJZEN DER GRANEN.

EINDHOVEN, 27 *Augustus*.

Rogge,	*het nederlandsch mud*,	f 5-50 à 6-00.
Boekweit,		» 5-00 à 6-00.
Haver,		» 2-90 à 2-70.
Garst,		» 0-00 à 0-00.
Het nederlandsch pond boter.		» 0-50 à 0-45.

De vier nederlandsche ponden roggebrood 32 cents.

BEURSPRIJS DER EFFECTEN, TE AMSTERDAM.

DINGSDAG, *den 27 Augustus*.

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4½ uur.
NEDERLANDEN.	pCt.		
Werkel. Schuld.	2½ 48⅜	49⅛	49⅜
Dito	5 92⅝	93¼	93⅜
Uitgestelde dito	1 33/128	1 17/64	
Kansbiljett. dito	21 5/16	21 5/8	22⅛
Amort.-Syndik.	4½ 83⅛	86⅛	86⅛
Dito, Elite	3½ 70⅞	71	
Schatk.-bilj.	6 99⅞		
Oorlogslasten	6 99⅞		
Dito	6 83½		
Handel-Maats.	4½ 93		
FRANKRIJK.			
Dito Grooten	5 77		
ENGELAND.			
Dito per 12 Aug.	5		
SPANJE.			
Dito	5 67	67⅛	67⅛
Dito	5 31	32¼	

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4½ uur.
SPANJE.	pCt.		
Cert. Bij *Osy, Lege*	4		
Uitgest. 3 pct. Sch.	5		
Cert. Dons. Lond.	5		
NAPELS.			
Certificat. *L. et B.*	5		
Dito *Fols. et C.*	5		
Leen. Lond. R.	5		
RUSLAND.			
Obl. *Hope*	5		
Dito dito	5		
Cert. dito	5		
Obl. te Londen	5		
Certif. te Hamb.	5		
Inschrijv. Assig.	6		
Certificat. dito	6		
POLEN.			
Aand. Loot. f. 300			

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4½ uur.
16⅝			
81¼			
101			
101¼	101⅜	101⅜	
92	92⅛	92⅛	
67⅛	67¼	67¼	
67⅛			
106⅛			

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4½ uur.
PRUISSEN.			
Dito	4	90¾	91
OOSTENRIJK.			
Dito dito f 100			
Dito dito f 250	4	106	
Metallek	5	92¾	
Dito Land-	5		
Dito	5		
Ween. *B. Goll et C.*	5		
Dito	4		
Cert. Stadsh. disp.	2½		
Ween. *Parish*	3		
DENEMARKEN.			
Leening te Lond.	3		
BRAZILIEN.			
Dito *Rotschild.*	5	68⅛	68⅛
GRIEKSCHE.			
Dito te Londen	5		

Koers van het Geld van Belgie en Prol. Sch. à ¾ p.Ct.

Te 's Hertogenbosch, bij de Gez. *LANGENHUYSEN*, Drukkers en Uitgevers.